

W czas zamętu...

W ciągu kilku ostatnich lat wywieziono z Związku Radzieckiego około 80 procent wszystkich ikon (spośród ok. 30 mln), jakie pozostały w kraju na początku lat osiemdziesiątych.

Salon Alicji

Gdańsk, 16 grudnia 1991 r.

DZIENNIK
BAŁTYCKI

Nr 26

Temat do konwersacji

„Przyjrzyjmy się roli, jaką zabijanie odgrywa w naszych rozrywkach. Filmy, komiksy, gazety ekscytują, ponieważ pełne są opisów zniszczeń, sadyzmu, brutalności. Miliony ludzi ma pływak, ale dość komfortową egzystencję - nie nie podnieca ich bardziej niż oglądanie lub czytanie o zabijaniu, bez względu na to, czy jest to morderstwo czy nieszczęśliwy wypadek w czasie wyścigu samochodowego. Czy nie jest to objawem, jak głęboko już się rozwinęła fascynacja śmiercią? Albo pomyślmy o naszych powiedzeniach typu umieram ze strachu lub zabije się, jeśli nie zdobędzie tego lub tamtego. (...) Ludzie żyjący w takim systemie muszą nieuchronnie coraz bardziej oddalać się od życia i coraz bardziej odczuwać fascynację śmiercią. Nie są tego świadomi. Uznają dreszcze podniecenia za radości życia i żyją w iluzji, że żyją w pełni tylko wtedy, gdy mają wiele rzeczy do posiadania i użytkowania”.

TYLE Erich Fromm w tekście „Wojna w człowieku”, a tekst skojarzył mi się z niedzielną emisją „Ceny strachu” z Yves Montandem. Jeśli weźmiemy pod uwagę, że film powstał w latach 50. (nagrodzony w Cannes Złotą Palmą), że od tamtej pory nakręcono wiele filmów, które śmierć uczyniły głównym tematem projekcji - to cóż, może to brzmieć nieprawdopodobnie, ale być może właśnie współczesny człowiek zafascynowany jest śmiercią... A kolorowy ekran daje mu maksymalną przyjemność w oglądaniu różnych jej postaci i form.

Współczesne kino, gdyby ktoś chciał pod tym kątem rozpatrywać jego treści, dostarczyć aż nadto wie-

niami Fromma. Bo rzeczywiście, otwierając nawet codzienną gazetę, czyż najpierw nie zatrzymamy oczu na tytule „Zamordował kochankę żony” itp., który to tekst przeczytamy najpierw i dopiero później, już bez nadmiernego zainteresowania, inne wiadomości z kraju i ze świata.

FROMM, współcześnie najbardziej znany przedstawiciel neopsychologii (zmarł w 1980 roku), myśliciel, badacz różnych systemów filozoficznych, odkrył ową zatrważającą, ale wszechobecną we współczesnej kulturze i sztuce fascynację... „zdolność człowieka do okrucieństwa wobec drugiego człowieka nie ma odpowiednika w królestwie zwierząt. Ale wydaje się to nieprawdo-

podobne, by człowiek miał instynkt okrucieństwa, którego zwierzę nie ma (...). Być może zdolność człowieka do okrucieństwa, do odczuwania przyjemności w bezużytecznym zabijaniu może być lepiej zrozumiała właśnie dlatego, że jest on człowiekiem. Rozumiem przez to, że w małym stopniu kieruje się on instynktem, i że posiada samoświadomość”.

Fromm odnosi te uwagi i do sfery polityki. „Niektórzy twierdzą, że gwałt i przemoc w służbie życia są konieczne, a nie złe. Inni twierdzą, że nawet w przypadku obrony życia użycie przemocy pozostaje złem. (...) Kto ma decydować, kiedy należy zabijać w imię wolności, a kiedy czynione jest to w celu podboju lub zniewolenia? (...) Jakkolwiek przemoc polityczna dzisiaj łatwo może zakończyć się wojną nuklearną - a wówczas i końcem wolności. Jakkolwiek gloryfikacja przemocy jest nie tylko niebezpieczna, jest kłamstwem. (...) Zabijanie jest zawsze gwałceniem tego, co jest ludzkie, zarówno u tego, który zabija, jak i u zabijanego...”

FROMM-myśliciel nie pozostawia wątpliwości. Zabijanie „musi być stale usprawiedliwiane, ponieważ jest to zawsze zbrodnia przeciwko życiu, ponieważ zawsze znieczula serce zabijającego, zawsze gwałci jego człowieczeństwo”. Jakże więc „niewinnie” usprawiedliwiają to obrazy w stylu „Scigane”... I one zapewne powodują, że na tym samym ekranie oglądając zdjęcia z walk czy to pod Dubrownikiem czy gdziekolwiek patrzymy na nie z mniejszą emocją. Bo jeśli film zabijanie uczynił normą naszej rozrywki, to prawdziwa wojna - właściwie jest nudna. Akcja jej toczy się wolno, a każda ze stron sporu ma rację, których nie musimy rozstrzygać. W ten sposób trwa ten współczesny taniec ze śmiercią.

GRAŻYNA BRAL

DONNA KARAN

Z Paryża i okolic

DONNA Karan, bardzo znana w Ameryce twórczyni mody, wraz z inwazją amerykańskich krawców na Europę, otwiera tu coraz więcej swoich butików. Jej modele są „do no-

szenia”, bardzo często we wzory graficzne, a kolekcja sezonowa ukazuje się właśnie wtedy, kiedy kobiety zaczynają biegać po sklepach w poszukiwaniu nowych rzeczy. Bardzo wiele modeli tworzy z trykotu, jest to jej ulubiona tkanina, często jest to obcisły kombinezon, na bazie którego powstają spodnie, bluzki i płaszcze z nieprzemakalnej tafty.

ROZRYWKOWE OKRUCIEŃSTWO

lu przykładów. „Cena strachu”, już należąca do klasyki gatunku, nie jest najmocniejszym, chociaż dobrze trzymającym w napięciu. Gdyby film kończył się inaczej - czyż nie byłoby rozczarowani? A więc ten tragiczny finał zadość czyni naszym oczekiwaniom, które wiążemy z czasem... relaksu i odpoczynku. Nawet nie wiemy, jak bardzo jesteśmy zafascynowani... śmiercią.

Dla tej powszechnej, aczkolwiek rzadko uświadamianej fascynacji, przykładu dostarczył również trzy tygodnie temu wyświetlany nocą „Scigany” z Arnoldem Schwarzeneggerem w roli głównej. Jeśli, zgodnie z fabułą, przyjąć, że jego akcja rozgrywa się w roku 2019, a swoistą maszynką do technicznie doskonałego zabijania staje się realizacja telewizyjnego show - to rzeczywiście, od „Ceny strachu” do „Scigane” zrobiony został krok milowy, a filmowa publiczność, tak żywiołowo i z aplauzem reagująca na „zabawę” na małym ekranie - czyż nie jest publicznością znakomicie odwzorowującą tak zwaną „przeciętną” nie tylko amerykańskiego społeczeństwa. Kto z Państwa oglądał ten film, ten pamięta, że nie wiadomo co było bardziej przerażające - kolejne wymyślne tortury czekające Scigane, czy dopiót właśnie owej publiczności o przeciętnej średniej wieku, zawodu, wyglądu itp.

Tak więc można głęboko zadumać się nad zda-

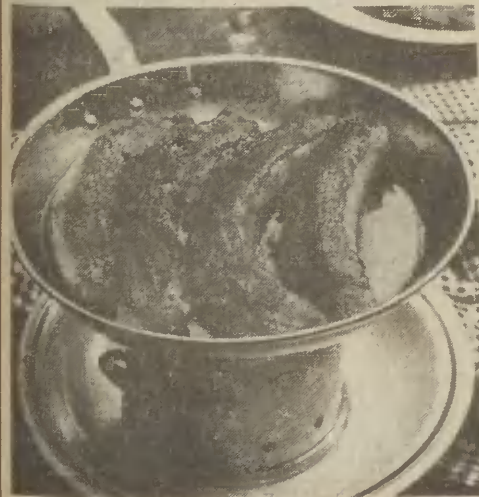
Coś ekstra WIGILIJNE RYBY

Wigilia to święto polskie, więc dzisiaj ryby wigilijne z przepisów Ćwierciakiewiczowej, trochę już zapomniane.

RYBE (obojejmie jaką) ugotować w smaku z włoszczyzny na bardzo małym ogniu, wyjąć i ostudzić. Rosół z ryby jeszcze trochę pogotować, poczem sklarować: odszumować, wpuścić surowe białko i mieszać chwilę gotować. Dla ładnego koloru dodać lyżeczkę palonego cukru, kilka listków żelatyny (może być kolorowa), na koniec przeczeździć przez płótno.

Jedną czwartą część galarety wlać do formy. Kiedy zacznie twardnieć, położyć na niej pokrojone kawałki ryby bez ości i przybrać marynowanymi grzybkami, kaparami, oliwkami, groszkiem, ładnie wyciętą marchewką. Kiedy całość stwardnieje, zalać pozostałą gęstniejącą galaretą.

DOBREGO tuśtego śledzia wymoczyć, obrać ze skóry i ości, pokroić na cienkie plasterki. Ugotować parę kartofli w mundurkach, obrać i pokroić na plasterki. Układać warstwy śledź, kartofle posypane pieprzem i kaparami, znowu śledź itd. Uformowany stożek polać gęstym majonezem z odrobina musztardy i przybrać marynowanymi grzybkami, korniszonami i posiekanym szczypiorkiem.

Warto - nie warto UWIERZYĆ AUDRZE

NAZWISKO Barbary Taylor Bradford było nam do niedawna całkiem nieznane. Wprawdzie scenariusz telewizyjnego serialu o Emmie Harte oparto na podstawie powieści pani Bradford, lecz w końcu ktoś zwraca uwagę na informacje z filmowej czotówki? Teraz jest już na półkach księgarskich „Akt woli” - bestseller ostatnich lat, książka znana - jeśli wierzyć reklamowemu hasłku z okładki - 20 milionom czytelników z wielu krajów. Wydała ją gdańska oficyna „Graf”, dając nam szansę dołączenia do „armii” admiratorów piśarstwa Barbary Bradford, która ma w dorobku kilka powieści chętnie przenoszonych na ekran i ogromnie popularnych, nie tylko w ojczyźnie Anglii.

Bohaterki „Aktu woli” - Audra, jej córka Christina i wnuczka Kyle należą do tej samej „rodziny” co Emma Harte. Nazwisko Emmy parokrotnie pojawia się zresztą na kartach książki - Audra była w jej domu towarowym. Dzieciństwo i młodość Audry przypominają nam losy Emmy. Audra jest wprawdzie lepiej urodzona, pochodzi ze zubożałej ziemianskiej rodziny, ale weźmie namie. Od tej chwili łatwo też dostrzec psychiczne powinowactwo bohaterki Barbary Taylor Bradford. Są to kobiety ambitne, przedsiębiorcze, samodzielne. W przypadku Audry można mówić też o odwadze, bo świadome - tak jak i Emma - przeciwstawia się ona tradycyjnej obyczajowości, dążąc do emancypacji, co nie jest jeszcze dobrze widziane. Wszak młodość Audry Kenton przypada na lata 20. Jej córka nie musi już walczyć o prawo do materialnej i zawodowej niezależności, wnuczka tym bardziej.

Los trzech kobiet, z których na plan pierwszy wysuwa się Audra, złączony jest nie tylko więzami krwi. W życiu matki i córki (a domyślamy się możemy, że z czasem również wnuczki) wiele się powtarza albo i dopełnia. Audra zostaje pielęgniarką, bo życiowe warunki nie pozwalają jej na rozwinięcie plastycznych zamiłowań i oddanie się malarskiej pasji. Robi jednak wszystko, aby artystyczną karierę umożliwić swej jedynej córce. Christina rzeczywiście ma zdolności w tym kierunku, ale rzuci „czystą” sztukę dla projektowania mody. Wszystko zaś po to, aby finansowo stanąć na nogi i wynagrodzić matce wszystkie jej trud i wyrzeczenia. Wiele wskazuje na to, że i Kyle zadeptyduje o swej przyszłości z uporem i samodzielnością odziedziczoną po babce i matce, choć stracił mied już będzie znacznie łatwiejszy, bo jest córką właścicieli „imperium”...

Fabularne wątki i schematy zdają się wariantowo

powtarzać na kartach książek pani Bradford. Jej bohaterki pną się po szczeblach materialnego i społecznego awansu, kochają namiętnie i nie zawsze znajdują w swych mężczyznach prawdziwych partnerów. Opowieść o życiu Audry, doprowadzona do schyłku lat 70., obejmuje ponad 60 lat, rozwija się na zasadzie retrospekcji. Jest w nią wpisana druga wojna i wielki kryzys lat 30., historia małżeństwa i rodzinnych dramatów, obraz społeczeństwa na przestrzeni kilkudziesięciu lat. Czytamy tę książkę myśląc sobie, że być może i nasze życie byłoby niezłą powieściową kanwą, bo to życie przecież „pisze” najlepsze książki. Trzeba jeszcze jednak pióra, które z tej zwyczajności „zrobi” literaturę. Tradycyjną, epicką, bliską tysiącom ludzi. I co ważne: losami bohaterów potwierdzającą starą prawdę, że wiara we własne siły oraz chęć działania mogą „przenieść góry”. Bo mimo wszystko - jesteśmy kowalami własnego losu.

A.J.

CHCESZ BYĆ MŁODA CZY STARA?

Jedz lekko.
Preferuj ryby.
Pij czystą wodę.
Uprawiaj ćwiczenia.
Nie pal papierosów.
Dużo spaceruj.
Śpij wystarczająco.
Bądź szczupła.
Bądź żywotna.
Podróżuj.
Śmiej się często.
Ciesz się każdym dniem.
Ubiegaj się młodo.
Urodź dziecko w wieku 40 lat.
Bądź supermamą.

Jedz dużo.
Pij alkohol.
Pal paczkę papierosów dziennie.
Siedź w domu.
Oglądaj sport w telewizji całąmi godzinami.
Miej czarne myśli.
Ubiegaj się szaro i smutno.
Noś długie włosy (bo takie piękne miałaś w młodości).
Noś wysokie obcasy.
Nie miej poczucia humoru.
Nie zgadzaj się z młodzieżą.
Nie uznawaj nowoczesności.
Jedź zawsze windą.
Zrędz bez powodu.

Poradnik dla leni

Oprócz wielkich Godotów, którzy każą czekać na siebie całymi dniami i tygodniami, są na świecie i małe Godociki, takie „kwadrans, góra godzinka”: goście, którzy się spóźniają na proszony obiad akurat o tyle, że by pieczeń w piekarniku zdążyła wyschnąć na wiór, albo znajomkowie, którzy zapowiadają, że wpadną „wieczorkiem” i wpadają - o 21.15, odrzuwając mnie od „Burzy” Szekspira i Prospera Zapasiewiczza, i tym podobni.

„Gość nie porę gorszy od Tatara” - mówiło się w dawnej Polsce, z wielką przesadą oczywiście, bo nawet najfatalniej zjawiający się gość jednak nie spali nam chaty i nie uprowadzi dzieci w jasyr. Ale małe kataklizmy czy bodaj nieprzy-

jemości, owszem, może na nas ściągnąć. Trzeba więc być przewidującym: jeśli spodziewamy się kogoś na obiad lub gorącą kolację, trzeba wstać do harmonogramu ewentualne spóźnienie i przygotowywać takie potrawy, którym przegrzewanie bądź długi pobyt w piekarniku nie szkodzi (tu nawias, może się komuś przyda: spóźniali mi się kiedyś goście, cudzoziemcy, wobec których chciałam się popisać arcykucharską potrawą, mianowicie karpem w szarym sosie. Karp był zagrożony rozgotowaniem na miążgę, sos - nadmiernym zgęstnieniem, więc zdobyłam się na śmiały krok: ułożyłam karpia w naczyniu żaroodpornym, zalałam sosem i wstawiłam „na mały gaz” do piekarnika. Wyszło coś absolutnie świetnego, lepszego niż klasyczny karp z wody!).

drych!) „Zapiskach do autobiografii”: „Nie lubię siedzieć bezczynnie. Tego kwadransa, jaki nieraz upływa między powrotem do domu, a posiłkiem czy przyjęciem gościa, nie mogę spędzić bez zajęcia. Żartem mówiąc, że w te kwadrans napisałem moje książki, ale w tym żarcie jest odrobina prawdy”.

Jakżeż podziwiam i zazdroszczę tej umiejętności! Sama w czasie takiego „jałowego kwadransa” nie potrafiłabym napisać nawet konwencjonalnego listu, na który obiektywnie rzecz biorąc, nie trzeba więcej niż 15 minut, i nic na to nie poradzę. Ale przykład Tatarkiewiczza zapadł mi w pamięci i próbuję go w bardzo przyziemny sposób naśladować. Istnieje pewien rodzaj robót, które bardzo nieelegancko nazywam „pchłami”, bo są małe, dokuczliwe, a zmasowane - żyć nie dadzą. Otóż likwidowanie takich „pchel” jak raz nadaje się na czas „czekanka na Godocika”. To

CZEKANKO NA GODOCIKA

Z przyjaciółmi o słabym poczuciu czasu i zamglonym pojęciu pór dnia („ranek” trwa u nich do południa, „południe” rozciąga się od 11.00 do 15.00) też można sobie jakoś poradzić, ustalając przynajmniej terminy graniczne: „świetnie, ale nie przed 11.00, bo odbieram pranie i mogę nie zdążyć”, „wolałabym konkretniej, bo na 19.00 jestem już umówiona”. Tym sposobem mogę do 11.00 pisać nie nadsluchując, czy dzwonek nie brzęczy, bądź nie denerwować się przez popołudnie, że z powodu Godocika ucieknę mi „Burza” i Zapasiewicz.

Choćbyśmy jednak byli nie wiem jak chytry i przemysłni, „czekankę na Godocików” tak zupełnie i w ogóle nie da się uniknąć. Bo Godocikiem może być i listonosz, i ciasto, które jakoś się nie chce dopieć, i sklep, który nie wie gdzie czemu otwierają dopiero o 9.00... Powstają wtedy dziury czasowe, jałowe kwadransy dochodzące do godziny, za krótkie, żeby je zwyczajnie obrócić na odpoczynek (nie odpoczywa się, jeśli się na coś czeka!), za długie, żeby je spisać na straty bez irytacji.

Władysław Tatarkiewicz, postać, którą adoruję od wczesnej młodości, pisze w swoich (znakomitych, uroczych, przema-

jest ten kwiatek, któremu od dawna należy się większa doniczka, urwany wieszak od ręcznika, stare gazety, które trzeba czymś związać i położyć na kubie dla zbieraczy makulatury, porządne umycie kubków w zaleźnie, różnie. Zależy to także od nastroju: jeśli w danym momencie nas „nosi”, lepiej wybrać zajęcia stojące bądź chodzące: poporządkować coś w kuchennej szafce, ułożyć w kartonie buty z minionego sezonu... Jeśli zaś „dzień się już przechylił” i lećmy z nóg, to nie zle jest coś monotonna, wykonywanego na siedząco: więc przede wszystkim szycie, ale także np. czyszczenie lyżeczek, naprawa końcówek przedłużacza, albo choćby i poostrzenie noży na osete.

O jednym tylko trzeba pamiętać: musi to być robota, którą w każdej chwili można odłożyć. Gdybyśmy bowiem zabrali się np. do prasowania, to gładko mogłoby się zdarzyć, że w zmięszaniu i poplochu powitalibyśmy na progu gościa słowami: „Poczekaj momentek, przepraszam, ja tylko...” - i w ten sposób role by się odwróciły: to my byłibyśmy Godocikiem dla gościa, który przecież jest załatany i wpadł rzeczywiście na małe pół godziny...

JANINA WIECZERSKA

HURTOWNIA PIWA KRAFAL

ZAPRASZA DO WSPÓŁPRACY
DETALISTÓW TRÓJMIĘST
I OKOLIC

OFERUJEMY PIWO „ŻYWIECKIE”
W SZEROKIM WYBORZE
tel. 52-59-01
DOSTAWA NA KOSZT FIRMY

DAF

CIAGNIKI
i ZESTAWY leasing
Samochody
CIĘŻAROWE I DOSTAWCZE

Nowe i używane.
Oficjalny przedstawiciel firmy DAF

VAN TRUCK ZBK Gdańsk
ul. Grunwaldzka 417
Tel./fax (0-58) 52-38-51

SKLEP-OGRODNICZY
poleca wszystkim miłośnikom ogrodów,
doskonale i praktyczne prezenty gwiazdkowe

firmy
GARDENA

Oferujemy
⇒ narzędzia ogrodnicze ⇒ kosiarki
⇒ systemy nawadniające
⇒ fontanny, baseny
⇒ nasiona

Gdynia, ul. Mściwoja 9 tel. 21-88-34 (10-18)

TV-SAT uniden

zestaw stereo z pilotem

3.690 tys. zł

51-63-13
21-63-56
72-27-57
TOP-ART

"ALKAR"

60-815 Poznań ul. Gajowa 6

tel. 66-12-61 w. 228, 229, 218, 187, tel/fax 41-76-99, tlx 413417

OFERUJE W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY IMPORTOWANE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE

desery PUDDING 125g 2.800 zł
ser CHEDAR w plasterkach 200g 7.900 zł
deser CZEKOLADOWY Z BITĄ ŚMIETANĄ 125g 3.000 zł
dropsy MENTOS
margaryna LINCO 500g *ser topiony w krążkach VACHE EXOUSE

*kalendarze adwentowe 75g *czekolady pełne i nadziewane
*gumę do żucia DONALD *napoje w puszkach 0,33l i 0,35l
i butelkach 1,5 i 2,0l *kawę JACOBS 250g *mandarynki w puszcze
312g śmietankę do kawy 250g
i inne artykuły spożywcze

Magazyn Poznań ul. Obodrzycka 07 tel. 79-13-31 w. 34
godz. 8-16, sobota godz. 8-12

GIEŁDA GDYŃSKA

JARMARK GWIAZDKOWY

GDYŃSKA GIEŁDA organizuje w dniach
od 17 do 23 grudnia br. w godz. od 10.00
do 20.00 w Hali Sopotkiego Klubu
Tenisowego przy ul. Hallnera 57
w Sopocie, wielką przedświąteczną
impresję handlową.
Uczestniczy wiele firm z całego kraju.

Wstęp bezpłatny, atrakcje i niespodzianki.
Tutaj kupisz prawie wszystko w cenach najniższych (zbytu).
ZAPRASZAMY
ZAPAMIĘTAJ! od 17 do 23 grudnia 1991r.
Informacje: tel. 20-22-31, 20-43-17, 20-61-30, 20-11-91, 20-08-26 fax 20-22-31

Jest firma o sensacyjnie niskich cenach
NASZA OFERTA SPRAWIA, ŻE NAWET M2 STAJE SIĘ MIESZKANIEM O EUROPEJSKIM STANDARDZIE

49.000
43.000
76.000
39.500

UPIĘKSZANIE MIESZKAN

1. GDĄSK, UL. MARYNARKI POLSKIEJ 136 A 2. Gliwice, ul. Derkacza 3. Koszalin, ul. Szczecińska 39 4. Nysa, ul. Podolska 43 5. Poznań, ul. Grunwaldzka 152
6. Szczecin, ul. Marii Dąbrowskiej 34 7. Wrocław, ul. Krakowska 13. Zapraszamy w godz. 9-18 również w każdą sobotę handlową i roboczą.

"OSADA HEWELIUSZA"

To budownictwo na jakie czekasz. Połączenie najnowszych rozwiązań
technologicznych i ekologicznych.

DOMY I MIESZKANIA BĘDĄ STANOWIŁY WŁASNOŚĆ HIPOTECZNĄ
Spłata w ratach kwartalnych sukcesywnie do momentu
przekazania kluczy lub spłata połowy wartości do czasu
przekazania kluczy, zaś druga połowa płatna kredytem.

**PREMIA SPECJALNA
BEZPŁATNE MIESZKANIE WŁASNOŚCIOWE**

Informacje i zapisy:
Spółdzielcza Agencja
Handlowo-Przemysłowa

tel. 31-42-34, 31-53-65
80-748 Gdańsk
ul. Chmielna 12/22

WSZYSTKIEGO NAJLEPSZEGO
Z OKAZJI ŚWIAT BOŻEGO NARODZENIA
I NOWEGO 1992 ROKU
ŻYCZY WSZYSTKIM KLIENTKOM
SOLARIUM „ANA”

i zaprasza na przedświąteczne opalanie z bonifikatą
w Gdańsku-Zaspie ul. Burzyskiego 9 czynna 14.30-19.00
Tel. 31-63-33, 31-41-31

SYLWESTER NAD MORZEM
CHCESZ SPĘDZIĆ NOC SYLWESTROWĄ
W NAJBARDZIEJ WYSUNIĘTYM
PUNKCIE POLSKI
RESTAURACJA
NIGHT CLUB
FALEZA

* smaczna kuchnia
* miła obsługa
* dobra muzyka
* sztuczne ognie
* noclegi — pokoje 2-os.

tylko 550 tys.

Jastrzębia Góra

**HURTOWNIA WIN
„ELA-TRADING” O/Gdańsk**

⇒ oferuje po atrakcyjnych cenach szeroki wybór win:
francuskich, włoskich, jugosłowiańskich,
bułgarskich, rumuńskich i węgierskich
⇒ zatrudni akwizytorów i zlecę usługi transportowe
⇒ nawiąże współpracę z hurtownikami.

Zapraszamy do naszej hurtowni Gdańsk ul. Żalągowa 17
☎ 43-05-84 ☎ 43-04-36 w. 11 ☎ 39-05-21 w. 28
☎ 47-80-28 całą dobę

Hurtownia „Centrum”
Gdańsk ul. Marynarki Polskiej 73
tel. 43-00-11
poleca
* chemię gospodarczą
* kosmetyki
również karty świąteczne

Firma „LEG — ART” Co. Ltd.

Oferuje w sprzedaży hurtowej doskonale i tanie
wyroby Firmy „GOLD — STAR”:
telewizory, magnetowidy, lodówki,
kuchnie mikrofalowe.

Poza tym posiadamy baterie „GOLDEN POWER”
w cenach: R-6 1400 zł za szt., R-14 1800 zł za szt.,
R-20 2400 zł za szt.
Eurotranslatory (6 języków) — 850 000 zł za 1 szt.
Komputer-zabawka (1 100 000 zł za szt.).

Zapraszamy do naszej hurtowni w Gdańsku przy ul. Stary
Dwór 9 (teren „Petrobalitica”) w godz. 8.30 — 16.00,
tel. 31-30-61 w. 341

ETA BEZPOŚREDNI IMPORTER

OFERUJE DO SPRZEDAŻY HURTOWEJ:
* ODZIEŻ I DODATKI ODZIEŻOWE Z TAJWANU;
* TAJLANDII
* RAJSTOPY WIOSKIE (STRECH, LYCRA)
* ARTYKUŁY KRAJOWE PO CENACH FABRYCZ-
NYCH (KOCE, RĘCZNIKI, FIRANKI, SKOPANIE)”)

Zapraszamy do hurtowni od poniedziałku do piątku
w godz. 8.00 — 16.00, w soboty w godz. 8.00 — 14.00

Przedsiębiorstwo Handlowe „ETA”
Gdańsk, ul. Żalągowa 6
tel. 43-07-79 lub 43-00-01 w. 57

UWAGA!
sprzedaż detaliczna rzeczy przecenionych!
codziennie w godz. 12.00-15.00 Magazyn nr 3

TYMBARK

PODHALAŃSKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU
OWOCOWO WARZYWNEGO

34-650 TYMBARK, Limanowa tel. 37-12-10, fax: 37-13-66; tlx 0322549

MAGAZYN WYROBÓW GOTOWYCH

80-557 Gdańsk
ul. Marynarki Polskiej 100

W okresie przedświątecznym
prawdziwi przedsiębiorcy handlowi i kupcy
zaopatrują się w naszych magazynach i hurtowniach

OFERUJEMY
na dogodnych warunkach i w ciągłej sprzedaży
WYSOKIEJ JAKOŚCI WYROBY ZE ŚWIEŻYCH OWOCÓW
o niepowtarzalnych smakach, bez konserwantów,
z dużą zawartością witamin:

- DZEMY I MARMOLADY
- GALARETKI I POWIDŁA
- NAPOJE I SOKI OWOCOWE

oraz

- NALEWKI OWOCOWE
- COCTAILE WINNE
- KRUSZONY I WINA
- PIWO W DUŻYM WYBORZE

ZAPRASZAMY OD ZARAZ DO NASZEGO MAGAZYNU

ECHINACEA — RATIOPHARM

to skoncentrowany preparat ziołowy
w naturalny sposób podnoszący
odporność Twojego organizmu
na infekcje bakteryjne i wirusowe

**ECHINACEA
RATIOPHARM**
w kroplach i tabletkach
to zdrowie dla całej rodziny

Producent RATIOPHARM — Niemcy
certyfikat MZiOs nr 1741/Z (tabletki), nr 1742/Z (krople)
PRZEDSTAWICIEL PRODUCENTA.
Polconsult
INTERNATIONAL AG
Warszawa, ul. Kubickiego 3 m. 12
tel. 642-58-28, fax 642-58-31, tlx 817411 POLCP
Do nabycia w aptekach i sklepach „Pewex” na terenie całego kraju

**MELISANA
Klosterfrau**

- to naturalny preparat
z 12 ziół leczniczych
do stosowania wewnętrznego i zewnętrznego

**MELISANA
Klosterfrau**

- * zapobiega przeziębieniom
- * łagodzi bóle głowy oraz
- * dolegliwości sercowe
- * i żołądkowe
- * odpręża i uspokaja
- * pomocna w schorzeniach
- * reumatycznych i nerwobólach

Certyfikat MZiOs nr 1668/Z
Producent: Klosterfrau Niemcy
Przedstawicielstwo w Polsce:
Polconsult
INTERNATIONAL AG
Warszawa, ul. Kubickiego 3 m. 12
tel. 642-58-28, fax 642-58-31.
Do nabycia w aptekach
i sklepach Pewex na
na terenie całego kraju.

ZESZYT

S-nia „SZKŁO”
Hurtownia „AKWA” Knurów
Oddział Sopot, ul. Pułaskiego 9/11 Tel. 51 32 64

zestaw	zwykły	kolorowa	okładka
16 - kart.	600,-	800,-	
32 - kart.	1200,-	1450,-	
60 - kart.	2100,-	2300,-	
80 - kart.	3100,-	3400,-	

szkicownik - 2400,-
zeszyt do nrt - 750,-
blok techn. - 2600,-

PAPIER

ksero import	A-4	24 000,-	28 000,-
pismenny <th>A-4</th> <td>22 500,-</td> <td>24 000,-</td>	A-4	22 500,-	24 000,-
kancelaryjny <th>A-3</th> <td>61 000,-</td> <td>67 000,-</td>	A-3	61 000,-	67 000,-

toaletowy 800,-
śniadaniowy 880,-
śniadaniowy 880,-
chusteczki krepa a 10” 750,-

qp

pack plast **POLECA**

EVEREST

kserokopiarki * telefaxy Canon

NP 1020 14.950 tys.
NP 1520 24.950 tys.
FAX 270S 14.400 tys.

*gwarancja 24 miesiące * szkolenie * instalacja * serwis * materiały eksploatacyjne *

GDYNIA UL. LEGIONÓW 140 TEL. 21-96-01 FAX 22-48-26 TLX 054275

Stowarzyszenie Ekspertów Księgowych i Podatkowych — Sp. z o.o.
tel. 41-25-30

przyjmuje zlecenia na:

- ⇒ organizowanie i prowadzenie księgowości wszystkich podmiotów gospodarczych,
- ⇒ sporządzanie sprawozdań finansowych,
- ⇒ wykonywanie ekspertyz finansowo-księgowych (weryfikacja sprawozdań finansowych),
- ⇒ przeprowadzanie oceny sytuacji finansowej firmy.

Zgłoszenia pisemne lub osobiście: 80-246 Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Jaś-
kowa Dolina nr 6 — II p. godz. pracy 8.00 — 16.00.

Szukasz prezentu?
**ŚWIĄTECZNE
ANGIELSKICH**

10% taniej!

Gdynia
III LO ul. Legionów 27

Gdańsk
16 - 20 grudnia

Przyjdź!
**KJERMASZE
KSIĄŻEK**

Specjalna oferta!

Oliwa
UG ul. Wita Stwosza 55

Gdańsk
ul. Kołodzijska 4

godz. 11⁰⁰ - 18⁰⁰

SZEROKI ASORTYMENT
REKLAMÓWEK I TOREBEK FOLIOWYCH
W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

ROŻNE KOLORY
I WYMIARY

STYCZNIEM UBIĄTEK
ZAKUPÓW GWIAZDKOWYCH

TAKI DODATEK DO KAŻDEGO
TOWARU TO STALI I ZADOWOLENI
KLIENCI

W Warszawie, Trójmieście i na terenie Górnego
Śląska realizujemy zamówienia telefoniczne
z dostawą do sklepu.

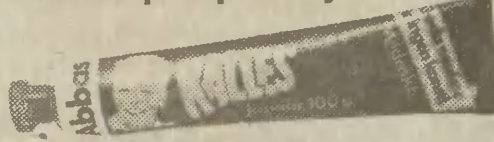
Siedziba spółki 02 - 784 Warszawa,
ul. Służby Polsce 2
tel./fax 641 58 11, 641 29 51, 643 02 22,
643 02 24, tlx 816355

40 - 318 Katowice 80 - 531 Gdańsk
ul. Szronowa 15 ul. Sucha 31 (WPT)
tel. 56 91 52 tel. 43 22 41 w. 68

GROMADA od 15.12.1991 **Jöres**
Niemiecko-Polska
Koncesjonowana stała linia autobusowa
na trasach: **Bremen Flensburg**
Hamburg Lübeck
BREMERHAVEN Kiel
- Gdańsk - Gdynia - Lębork - Słupsk - Koszalin - Szczecin
- Hamburg - Bremen
- Gdańsk - Gdynia - Lębork - Słupsk - Koszalin - Szczecin
- Lübeck - Kiel - Flensburg
Linia nasza gwarantuje pełny komfort, szybkie i bezpro-
blemowe przekraczanie granicy.
Prowadzimy również linie autokarowe do wszystkich wię-
kszych miast w Niemczech
GROMADA
Gdańsk, ul. Szeroka 82 tel. 31-66-41, 31-91-21
Gdynia, ul. Świętojańska 132 tel. 20-42-16
oraz GROMADA — Tczew, Elbląg, Starogard, Malbork
27331

L&R **International** **HURTOWNIA** **IMPORT/EXPORT**
NAJWIĘKSZY
BEZPOŚREDNI
PRYWATNY
IMPORTER
OFERUJE W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY
500 WZORÓW ZABAWEK
PO NAJNIŻSZYCH CENACH W KRAJU
**REWELACYJNA, SZEROKA
OFERTA ŚWIĄTECZNA!**
KORZYSTNE **RABATY** DLA HURTOWNIKÓW!
Biuro Handlowe: Gdańsk, ul. Marynarki Polskiej 59
☎/FAX 43 15 70

Abba proponuje:

przedstawisz kupon w sklepie —
płacisz 1000 zł mniej.

200 różnych wzorów
włoskich kafelków

sprzedaż ze składu i na zamówienie
Przedstawiciel producenta na Polskę:
Firma Kantor SA, ul. Piastowska 108
80-358 Gdańsk, tel. 53-17-18, 53-26-06,
fax: 53-26-06, tlx 0513139 kntr pl 30592

UWAGA! WŁAŚCICIELE PSÓW I KOTÓW!
Koniec kłopotów z wyżywieniem Waszego pupila!
FIRMA REX OFERUJE:
— mrożone mięso 1 kg — 9000,- zł
— tanie karmy suche
— konserwy mięsne
Sklepy: Sopot, ul. Sikorskiego 9
Gdynia, ul. Krasickiego 2
Gdynia, ul. Stryjska 25
ZAPRASZAMY A-12331

KOPIARKI I TELEFAXY
Canon
AUTORYZOWANA DYSTRYBUCJA I SERWIS
EDAAK Sp. z o.o.
81-374 GDYNIA, ul. Sienkiewicza 34
tel. 21-87-68, tel./fax 20-67-17, tlx 054135

➔ Szwedzkie energooszczędne ogrze-
wanie elektryczne
➔ Przepływowe podgrzewacze wody
firmy AEG na 220 i 380V.

PHU Kasia

Gdańsk, Słowackiego 73, tel. 41-01-19
26216

Firma handlowa „Jarex”

Gdańsk, Na Zboczu 75 tel. 32-99-46

oferuje

do natychmiastowej sprzedaży
niżej wymienione artykuły:

— ubiory: swetry, dresy, spodnie dresowe
— bielizna: kałosony, halki, koszule nocne,
reformy, bielizna niemowlęca
— pończosznictwo: rajstopy, pończochy, skarpety.
Powyższe artykuły występują dla wszystkich grup
wiekowych.

Zapraszamy codziennie w godz. 8.00-16.00
A-11700

HURTOWNIA „RAJTEX”

Gdańsk-Siedlce ul. Stoczniowców 74
(boczna ul. Malczewskiego) tel. 32-06-24

OFERUJE PO CENACH FABRYCZNYCH

— skarpety
— rajstopy
— getry
— podkolanówki
Renomowanych polskich producentów
Z.P.D. „WOLA”
Z.P.P. „ZENIT”
P.W. „SKARTEX”
Z.P.P. „FENIKS”
27356

FAX — POL
KONTRAKT 1

GDĄŃSK
ul. Wąty Piastowskie 1 p. 412
☎ 374-736 374-748
tlx. 31-22-96 koex

OFICJALNY
PRZEDSTAWICIEL
FIRMY

Canon

**KOPIARKI
TELEFAXY
TELEXY KALKULATORY
MASZyny DO PISANIA**
MATERIAŁY EKSPLOATACYJNE
DOSTAWA DO KLIENTA
MONTAŻ 3-LETNIA GWARANCJA

☆ OFERTA ŚWIĄTECZNA ☆

HURTOWNIA „UNISON”

Gdańsk-Brzeźno, ul. Gen. J. Hallera 234 tel. 43-55-31 w. 1

oferuje

po znacznie obniżonych cenach hurtowych sprzęt
zmechanizowany gospodarstwa domowego
produkcji krajowej i zagranicznej.
26598

DRUKARKI

C. ITOCH 15” (prod. japońskiej)
➔ wysoka jakość standardowych wydruków
➔ gwarancja 12 m-cy

Cena:
1,9 mln zł!

Uwaga! Do 31.12.br. z bonifikatą 0,5 mln!!!

Sprzedaż oraz serwis prowadzi
EXCELL Gdańsk, ul. Bielańska 5 tel. 31-46-28; fax 31-27-73
006271

MITSUBISHI

NOWY TELEWIZOR
NA POLSKIM RYNKU

21” płaski, prostokątny ekran, telegazeta, wyłącznik czasowy,
automatyczne strojenie, niska cena

DYSTRYBUTOR PHP brabork

SPRZEDAŻ HURTOWA BRABORK — NORD
Gdańsk, ul. Szafarnia 10, tel. 31-39-51, fax 31-06-16

Sprzedaż detaliczna: sklep patronacki Sopot, ul. Boh. Monte Cassino 13
sklep firmowy Kwidzyn, ul. Toruńska 1 (d. Nowotki)
oraz autoryzowana sieć sklepów na terenie
woj. gdańskiego i elbląskiego;
informacja pod telefonem jak wyżej.

Serwis w autoryzowanej sieci na terenie całego kraju.
G-16379

PROMAR

PROMAR Gdańsk-Oliwa,
Dąbrowszczaków 11
tel. 53-19-71

**ŻYCZĄC WESOLYCH ŚWIAT
I SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU**
zaprasza do korzystania z usług i handlu w zakresie:

- ☆ sprzedaży hurtowej sprzętu AGD
- ☆ sprzedaży detalicznej w sklepach Agd, RTV i z armaturą sanitarną na
korzystnych warunkach ratalnych
- ☆ transportu samochodowego
- ☆ przygotowania, wielobranżowego projektowania i prowadzenia inwestycji
(doradztwo inwestycyjne, nadzór, wyposażanie obiektów)
- ☆ szkoleń bhp i p.poż. dla:
— kadry kierowniczej i średniego-nadzoru
— stanowisk robotniczych
szkolenia prowadzimy w zakładach pracy i ośrodkach szkolenia.

ZAPEWNIAMY WYSOKĄ JAKOŚĆ I TERMINOWĄ REALIZACJĘ ZAMÓWIEŃ!
Zamówienia prosimy kierować na nasz adres jw.

27464

**FIRMA HANDLOWA
OCTOPUS**
PUNKT SPRZEDAŻY HURTOWEJ I DETALICZNEJ
GDYNIA-ORŁOWO, ul. AKACJOWA 41
tel. 31-07-31 tel./fax: 20-05-64
oferuje w ciągłej sprzedaży:
1) Swetry i bluzy z angory (imp. Korea) cena: od 260 tys.
2) Rękawiczki z angory (imp. Chiny, Korea) od 24 tys.
3) Szalik, berety, czapki i opaski (imp. Korea, Tajlandia) od 60 tys.
4) Skarpety (60 wzorów, wszystkie rozmiary) od 6,5 tys.
5) Skarpety przeciwślizgowe od 10 tys.
6) Krawaty (jedwab, 45 wzorów) — (imp. Francja, Korea) od 30 tys.
7) Bluzki damskie (gama wzorów, imp. i kraj.) od 195 tys.
8) Rajstopy (imp. Francja, Włochy, kraj.) od 6,5 tys.
9) Pantofle z aplikacją (16 wzorów) — (imp. Chiny) — 24 tys.
10) Chusteczki (damskie, męskie, dziecięce) — (imp. Chiny) od 1,5 tys.
11) Łalki PCV z pozytywką i bez (28 wzorów) — (imp. Tajwan) od 18 tys.
12) Pióra kulkowe (10 wzorów) — (imp. Korea) — 13 tys.
13) Wkłady (niebieskie, czarne) — 5 tys.
14) Wózki dziecięce wielopoziycyjne (imp. Tajlandia) — 420 tys.
oraz wiele innych atrakcyjnych towarów branży odzieżowej i zabawkarskiej.
OFERUJEMY KORZYSTNE WARUNKI PŁATNOŚCI!
32450

Najpopularniejszy na świecie standard komputerowego
wspomagania projektowania w budownictwie, urbanistyce,
geodezji, mechanice oraz w grafice, animacji filmowej itp.

AutoCAD wer. 11

(polską i angielską) oraz
AutoShade 2, Autodesk Animator, 3D Studio

AUTORYZOWANY DEALER FIRMY AUTODESK

W.M. PRACOWNIA PROJEKTOWANIA MIASTA Sp.zoo.
80-288 Gdańsk, ul. Piecowska 27, tel. 47-66-47, fax. 47-66-97

kompleksowe wdrażanie systemów C.A.D (sprzęt, programy i szkolenie),
programy architektoniczno-budowlane (standard DYBY), mechaniczne itp.
amerykańskie komputery, karty graficzne SPEA, ARTIST...

Autoryzowany ośrodek szkoleniowy, pokazy co czwartek 14.00 - 17.00
IMP CAD 80-952 Gdańsk, ul. Fishera 14, tel. (58) 41-12-71 w 126, 236

MIĘDZYNARODOWA KORPORACJA

AVIS

oferuje:
**SAMOCOHODY OSOBOWE I DOSTAWCZE
PRODUKCJI ZACHODNIEJ**

(fabrycznie nowe)
NA ZASADACH DZIERŻAWY

Szczegółowych informacji udziela przedstawiciel firmy

BALTEX TRADING Co.

80-855 GDĄŃSK
Wąty Piastowskie 1
("Zieleniak") XII p.
tel. 374-627, fax 374-665
tlx. 0512474 cto pl

Oddział:
01-756 WARSZAWA
Przasnyska 6
tel. 399-022 w. 220
tlx. 817159

PROMEDICA

Biuro Handlowe
Mariusz Michalski
Gdańsk-Oliwa ul. Poznańska 2/6
tel./fax 57-26-25

Autoryzowany dystrybutor firmy VICO — Victor International Company oferuje
po cenach konkurencyjnych w sprzedaży hurtowej i detalicznej m.in.:
— ciśnieniomierze elektroniczne — prod. jap. w szerokim wyborze — man-
kietowe: z pompką lub wbudowaną sprężarką, z datownikiem, zegarem
i drukarką oraz palcowe
— odcigiaczki pokarmu CHU-CHU, baterijne — prod. jap.
— poduszki lecznicze — prod. włoskiej — ortopedyczne, anatomiczne,
antylergiczne dla dzieci i dorosłych

Wymienione wyżej produkty będą stanowić z pewnością miły upominek.

Oferujemy również:
— zestawy (plytki i worki) dla osób ze stomią firmy ConvaTec
— oraz tradycyjnie szeroką gamę wyrobów jednorazowych dla szpitali,
hurtowni, aptek i sklepów medycznych (igły, strzykawki, wenflony, aparaty do
przetaczania krwi, rękawiczki lateksowe itp.) po atrakcyjnych cenach, przy
większych zakupach proponujemy rabat. Na życzenie wysyłamy katalogi.
Wszystkie oferowane przez nas produkty posiadają odpowiednie atesty.

A-12379

OLEJE

RAFINERII GDAŃSKIEJ S.A.

w nowych oryginalnych

pojemnikach

1.0 l
2.0 l

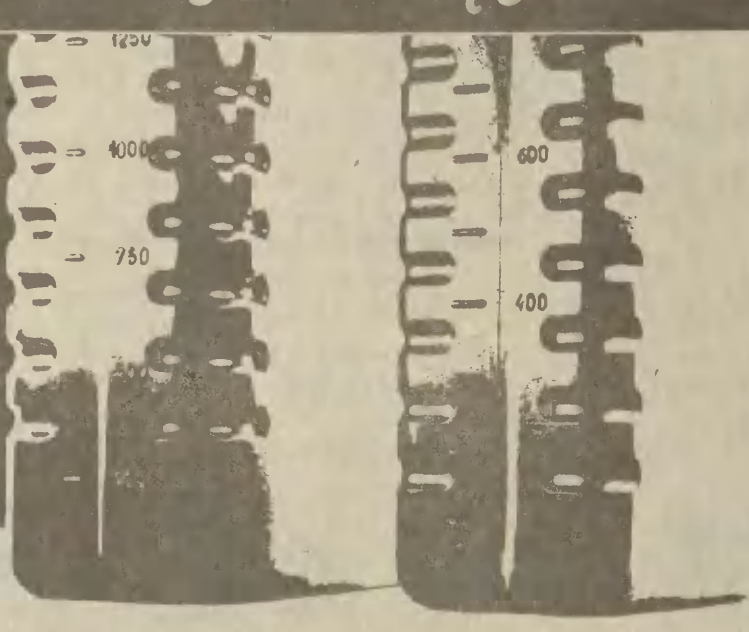
Europejski standard

RAFINERII GDAŃSKA S.A.

80-718 Gdańsk ul. Elbląska 135. Dział sprzedaży tel. [0-58] 38 73 51; fax [0-58] 31 88 38; tlx 0512278 rn pl; Sklep firmowy [0-58] 38 78 00.

UZNAJ NASZĄ JAKOŚĆ

NOWOŚĆ